

N:o 62.

Herrar M. Dahn och L. Jönsson i Sandby, om inrättande af ett nytt riksbankens afdelningskontor i landsorten och om ändring i villkoren för vissa afdelningskontors lånerörelse.

Vid majriksdagen sistlidet är väcktes motion angående ordnandet af riksbankens afdelningskontor på sätt att den af bankofullmäktige öfverklagade sönderdelningen af riksbanken i en massa af hufvudkontoret nästan oberoende afdelningskontor eller småbanker måtte förebyggas och bankens organiska enhet och fullmäktiges öfversigt öfver densammas rörelse bättre kunna bevaras. Motionens innebörd utgjorde i väsentlig mån en vördsam anhållan hos bankofullmäktige att till 1888 års Riksdag meddela utlåtande öfver ofvannämnda förhållande. Fullmäktige accepterade motionen, så att dylikt utlåtande redan afgafs till majriksdagen, och blef resultatet det på delvis nya principer grundade Kalmar-kontoret. Emellertid skilde sig fullmäktiges förslag så till vida från motionen, att då den senare innebar en inskränkning i kvantitativt hänseende, innefattande så väl vexeldiskontering som lånerörelse, det förra innehåller en mera kvalitativ inskränkning, afseende upphörandet vid afdelningskontoren af vissa hittills befintliga lånegrenar. Motionären ansåg sig ej berättigad att framlägga ett bestämdt detaljeradt förslag till omorganisation af afdelningskontoren, utan hänsköt detta till bankofullmäktige, och dessas beslut, som blef grunden för det nya afdelningskontorssystemet, gick ut på att, på samma gång en obegränsad vexeldiskontering skulle vid äfven de minsta afdelningskontor få ega rum, såväl s. k. handelslån som kreditiv — allt mot borgen — endast finge utlemnas från hufvudkontoret. Den lofvärda afsigten var naturligtvis att söka inskränka och motarbeta ett borgensväsende, som hos oss fått en alltför sorglig och beklagansvärd utsträckning. Men männe

icke fullmäktige i sitt beaktansvärda nit dock gått något väl långt och förskaffat både sig sjelfva och sina klienter en del onödigt besvär? Eller skulle icke näringsidkare inom afdelningskontorsområdet, hvilka söka kreditiv i riksbanken på ett eller annat tusen kronor, utan att besvara fullmäktige, kunna erhålla dylika direkt hos afdelningskontoret, som ju med afseende på kreditivansökningen i hvarje fall *nu* måste lemna sitt till- eller afstyrkande utlåtande till hufvudkontoret.

Vi föreställa oss att en bankinrättning, utan frångående af de sunda principerna för dess bestånd, likväl bör ega så pass elasticitet i sin organisation, att den med hänsyn till de säregna förhållandena inom sin verksamhetssfer kan och bör åt den allmänhet, den är ämnad att gagna och betjena, göra vissa så att säga bekvämlighetsmedgifvanden. Ett sådant medgifvande, afseende mindre kreditiv (mot borgen) vid riksbankens afdelningskontor — exempelvis 3,000 kronor och derunder — kunde ju med hänsyn till bankens trygghet motsvaras af en maximisiffra för vexeldiskontot. Det lär utan tvifvel vara äfventyrligare att diskontera några få vexlar på större belopp än lemna en del småkreditiv till mindre industriidkare, arrendatorer etc.; och hvad bestämmandet af ett lånemaximum angår, är Riksbanken ej främmande därför (se bankoreglementet § 33 mom. 4).

Vi våga därför vördsamt föreslå, att Riksdagen, beträffande ordnandet af lånerörelsen vid de efter s. k. nya systemet — Kalmar-kontoret — inrättade afdelningskontor af Riksbanken, må besluta,

att äfven mindre *kreditiv mot borgen* må medgifvas till belopp, hvars maximisiffra bankofullmäktige skola ega bestämma; dels äfven att, under förutsättning att hvad i första punkten föreslagits bifalles, ytterligare ett afdelningskontor inrättas under år 1888 med uppdrag åt bankofullmäktige att bestämma platsen för det samma, dock så att kontoret blir förlagdt i någon länsresidensstad och att de s. k. gamla afdelningskontoren (med undantag af Göteborg och Malmö), så snart fullmäktige finna sådant lämpligen kunna ske, ordnas i likhet med de nya kontoren.

Om remiss till bankoutskottet anhålles.

Stockholm den 27 januari 1888.

M. Dahn.

Lasse Jönsson.